

عربی (بان قرآن (۲)

۱- گزینه «۳»

(فربه علیپور، ترجمه، صفحه ۴۸)

اِشْتَدَّ: شدت یافت / نقل: نقل و انتقال / الذَّبِيح: ابریشم / بعض البضائع: برخی کالاها / بعدًا: پس از / انضمام: پیوستن / بلدنا: کشورمان / إلی: به، به‌سوی / التجارة الدولية: تجارت بین‌المللی

۲- گزینه «۲»

(منیره فسروی، ترجمه، صفحه ۶۶)

کَلَّمَا: هرگاه (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / أَرَدْتُ: خواستم (رد سایر گزینه‌ها) / مَوْعِظَةٌ تَمْنَعُنِي: پندی که مرا باز می‌داشت (رد سایر گزینه‌ها)؛ جمله وصفیه است و با توجه به زمان فعل قبل از اسم نکره ترجمه می‌شود. / عَن ارْتِكَاب: از ارتکاب، از مرتکب شدن (رد گزینه ۱) / المعاصی: گناهان (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / يَنْصَحُنِي: مرا پند می‌داد، مرا نصیحت می‌کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

۳- گزینه «۲»

(منیره فسروی، ترجمه، صفحه ۵۷)

قائمة: لیست، فهرست / سجلت: ثبت کرد؛ به ثبت رساند / التراث العالمي: میراث جهانی (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / المسجد: آن مسجد، این مسجد / كان... يجذب: جذب می‌کرد (رد سایر گزینه‌ها) / سَيَّاحًا... يعجبون: گردشگرانی که شگفت‌زده می‌شدند (رد سایر گزینه‌ها) / بناءه الرأع: ساخت جالبش

۴- گزینه «۳»

(منیره فسروی، ترجمه، صفحه ۵۵ و ۶۰)

تَعَلَّمُوا: بیاموزید؛ یاد بگیرید / فی الحياة: در زندگی (رد گزینه‌های ۲ و ۴)؛ در جای نامناسب ترجمه شده‌اند / علی ما فاتکم: بر آنچه از دستتان رفت (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / وإن: اگرچه، هرچند / كان صعبًا: سخت باشد (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / الرِّيح تجری: بادها می‌وزند / لا تَشْتَبِهي السَّنن: کشتی‌ها میل ندارند (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

۵- گزینه «۲»

(فربه علیپور، ترجمه، ترکیبی)

ترجمه درست عبارت: «در ناحیه‌های زمین بنگر، سرانجام ستمکاران چگونه بوده است؟»

۶- گزینه «۱»

(مبیر همایی، تعریب، صفحه ۶۶)

جوانی: شابٌ / شنا: السَّباحة / می‌دانست: کانَ يَعْرِفُ / تظاهر کرد: تظاهر / غرق شدن: الغرق / دوستانش: أصدقاء / صدا زد: نادَى

۷- گزینه «۴»

(مبیر همایی، مفهوم، صفحه ۵۵)

ترجمه: «خرمایم را خوردید و از فرمانم نافرمانی کردید.» با ضرب‌المثل صورت سؤال تناسب دارد.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هرکس آزموده را تجربه کند، پشیمانی بر او فرود می‌آید.

گزینه «۲»: دور از چشم، دور از دل است.

گزینه «۳»: بهترین سخن آن است که کم باشد و دلالت کند.

۸- گزینه «۱»

(مبیر همایی، ضبط حرکات، ترکیبی)

در گزینه «۱»، «مُسْتَعِدَّةٌ» (به‌صورت اسم فاعل) صحیح است.

۹- گزینه «۲»

(ولی‌الله نوروزی، قواعد، صفحه ۶۹ و ۷۱)

فعل «قَد رَأَيْتُ» در عبارت «اِشْتَرَيْتُ... قَد رَأَيْتُهُ» بعد از فعل ماضی ذکر شده است و به‌صورت ماضی بعید ترجمه می‌شود، ولی در سایر عبارات‌ها به‌ترتیب:

يَقْدِرُ (مضارع): ترجمه حال / يُقَدُّ (مضارع): ترجمه حال / عَصَفْتُ (ماضی ساده): ترجمه گذشته - حَرَبْتُ (ماضی ساده): به‌خاطر اضافه شدن حرف (فا) بر سر آن با فعل اول جمله ارتباط نداشته و به‌صورت گذشته ساده ترجمه می‌شود.

۱۰- گزینه «۳»

(ولی‌الله نوروزی، قواعد، صفحه ۵۱ و ۵۲)

کلمه «لَاعِبُونَ» اسم نکره و نقش فاعل برای فعل «رَجَعَ» را دارد و «فائرون» صفت آن است.

عربی (بان قرآن (۱) «آشنا»

۱۱- گزینه «۴»

(کتاب جامع، ترجمه، صفحه ۴۸ کتاب درسی)

ترجمه کلمات مهم:

«كُنْتُ لَا أُسْتَطِيعُ» نمی توانستم / «كلمات دخیله»: کلمات وارد شده / «لغتنا الفارسیه»: زبان فارسی ما / «اکثر»: بیشتر

۱۲- گزینه «۳»

(کتاب جامع، ترجمه، صفحه ۵۳ کتاب درسی)

«بُعِرْفُ»: (فعل مجهول) شناخته می شود / «العاقِلُ»: خردمند / «بعَدَ أَنْ يُجَادِلَ»: پس از این که گفت و گو کند / «مَنْ»: کسی که / «يُخَالِفُهُ»: با او مخالفت می کند / «فِي الرَّأْيِ»: در دیدگاه. (تنها با دقت به این که فعل جمله مجهول است، سه گزینه دیگر به راحتی حذف می شوند!)

۱۳- گزینه «۳»

(کتاب جامع، ترجمه، صفحه ۵۲ کتاب درسی)

ترجمه درست عبارت: «نور او مانند چراغدانی است که در آن چراغی است، آن چراغ در شیشه‌ای است...»

۱۴- گزینه «۳»

(کتاب جامع، تعویب، صفحه ۵۷ کتاب درسی)

به روستا رسیدم: «وَصَلْتُ إِلَى الْقَرْيَةِ» (روستا: «القرية» معرفه است.) / صدای عجیب: «صَوْتًا عَجِيبًا» (مفرد و نکره اند.) / آن جا: «هناك» / شنیدم: «سَمِعْتُ»

۱۵- گزینه «۴»

(کتاب جامع، قواعد، صفحه ۵۳ کتاب درسی)

برای منفی کردن فعل‌های مستقبل از ترکیب «لن + فعل مضارع» استفاده می کنیم، پس منفی فعل «سَأَكْتُبُ» به صورت «لن أكتب...» صحیح است.

۱۶- گزینه «۴»

(کتاب جامع، قواعد، صفحه ۶۹ تا ۷۱ کتاب درسی)

صورت سؤال گزینه‌ای را خواسته که در آن مفعول موصوفی است که صفتش به صورت جمله آمده، پس باید به دنبال اسم نکره‌ای که مفعول باشد و صفتش بعد از آن جمله باشد، بگردیم.

در گزینه «۴»، «طائراً» اسم نکره (موصوف) و مفعول برای فعل «تعرف» است که صفتش به صورت جمله بعد از آن آمده و جمله «ينقر جذوع...» می باشد.

■ ترجمه متن

علی بن حسین (ع) در شبی تاریک خارج شد در حالی که بر روی شانه‌اش کیسه‌ای پر از درهم‌ها و غذاها حمل کرده بود و در منزلی را زد پس کودکی از خانه خارج شد و امام به او از آن درهم‌ها و غذاها انفاق کرد سپس به سوی خاندهای دیگر رفت، بلکه این از عادت‌های امام سجاد (ع) بود و فقیران و بیچارگان، او را نشناختند مگر بعد از وفاتش.

۱۷- گزینه «۴»

(کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)

چه کسی در را باز کرد و درهم‌ها و غذاها را گرفت؟ کودکی در را باز کرد و آن‌ها را گرفت.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: امام چهارم ملقب به سجاد.

گزینه «۲»: امام هشتم (ع) در را باز کرد.

گزینه «۳»: پسر امام چهارم (ع)

۱۸- گزینه «۳»

(کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)

«امام سجاد برای انفاق اموال به فقیران بعد از طلوع خورشید خارج می شد.» نادرست است و طبق متن در شبی تاریک بوده است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پسر امام حسین غذاها را برای فقیران حمل کرد.

گزینه «۲»: فقیران شخص نیکوکار را در زمان حیاتش نمی شناختند.

گزینه «۴»: غذاها فقط به یک خانواده داده نمی شد.

۱۹- گزینه «۲»

(کتاب جامع، قواعد، ترکیبی)

«أنفق»: فعل ماضی، مفرد مذکر غایب (للتائب)، متعدی، معلوم، ثلاثی مزید از باب افعال (مصدرش إنفاق) و دارای یک حرف زائد و مبنی است و فعل (جمله فعلیه) و فاعلش «الإمام» می باشد.

۲۰- گزینه «۴»

(کتاب جامع، قواعد، ترکیبی)

«آخر» اسم، مفرد، مذکر، نکره، معرب، اسم تفضیل و از نظر محل اعرابی، صفت است.

ریاضی و آمار (۲)

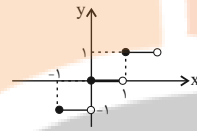
۲۱- گزینه «۴»

(مهریس همزه‌ای، توابع بلکائی و قدر مطلق، صفحه ۳۳ تا ۳۹)

تابع $y = \begin{cases} x, & x \geq 1 \\ -x, & x < 1 \end{cases}$ یک تابع دو ضابطه‌ای است که ضابطه هر دو قسمت آن وابسته به x است (عدد ثابت نیست) پس تابع بلکائی نیست.
تابع بلکائی، یک تابع چند ضابطه‌ای است که ضابطه هر قسمت آن عددی ثابت است.
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: $\text{sign}(x) = \begin{cases} -1, & x < 0 \\ 0, & x = 0 \\ 1, & x > 0 \end{cases}$ یک تابع بلکائی است.

گزینه «۲»: یک تابع دو ضابطه‌ای و هر قسمت ضابطه عددی ثابت است، پس بلکائی است.
گزینه «۳»: تابع $y = |x|$ که بخشی از نمودار آن به صورت زیر است، یک تابع بلکائی است.

۲۲- گزینه «۳»

(مهریس همزه‌ای، توابع بلکائی و قدر مطلق، صفحه ۳۳ تا ۳۹)

باید ضابطه‌ها به صورت عدد ثابت باشد (نباید x در آن باشد) پس ضریب x یعنی $k-1$ صفر است.
 $k-1=0 \Rightarrow k=1$

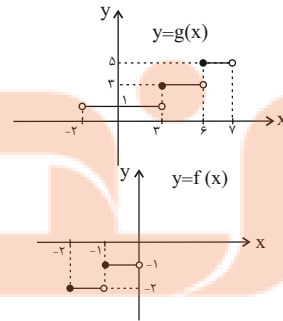
$$f(x) = \begin{cases} (1-1)x+5, & x \geq 0 \\ 1+2, & x < 0 \end{cases} \Rightarrow f(x) = \begin{cases} 5, & x \geq 0 \\ 3, & x < 0 \end{cases}$$

برای به دست آوردن $f(-1)$ سراغ ضابطه دوم می‌رویم، چون -1 در محدوده $x < 0$ است خروجی ضابطه دوم عدد ۳ است، پس: $f(-1) = 3$.

۲۳- گزینه «۳»

(امسان غنی‌زاده، توابع بلکائی و قدر مطلق، صفحه ۳۳ تا ۳۹)

نمودار توابع f و g را رسم می‌کنیم:

۳ ≤ x < 7 : سطح زیر تابع g در بازه g : $(6-3) \times 3 + (7-6) \times 5 = 14$

$-2 \leq x < 0$: سطح بین نمودار تابع f و محور x ها در محدوده $-2 \leq x < 0$: $(1 \times 2) + (1 \times 1) = 2 + 1 = 3$

نسبت خواسته شده $= \frac{14}{3} \Rightarrow$

۲۴- گزینه «۳»

(مهمر همیری، توابع بلکائی و قدر مطلق، صفحه ۳۵ و ۳۶)

مقدار تقریبی $1 - \sqrt{2}$ را محاسبه می‌کنیم می‌دانیم که $\sqrt{2} = 1/4$ است پس: $1 - 1/4 = 3/4$

$A = \text{sign}(1 - \sqrt{2}) \rightarrow A = \text{sign}(1 - \sqrt{2}) = -1$

$\frac{A-1}{\sqrt{3}-A} \rightarrow \frac{-1-1}{\sqrt{3}-(-1)} = \frac{-2}{\sqrt{3}+1} = (\sqrt{3}-1) \times \frac{1}{\sqrt{3}-1}$

$= (\sqrt{3}) \times \frac{1}{1} \Rightarrow \sqrt{3} = B$

$\text{sign} B \cdot B = \sqrt{3} \cdot \text{sign} \sqrt{3} = 1$

(امسان غنی‌زاده، توابع بلکائی و قدر مطلق، صفحه ۳۵ و ۳۶)

۲۵- گزینه «۱»

با توجه به تعریف تابع علامت داریم:

$\text{sign}(U) = 0 \Rightarrow U = 0$

پس داریم:

$\text{sign}(k^2 - 2 \cdot k + 91) = 0 \Rightarrow k^2 - 2 \cdot k + 91 = 0$

$\Rightarrow (k-7)(k-13) = 0 \Rightarrow \begin{cases} k-7=0 \Rightarrow k=7 \\ k-13=0 \Rightarrow k=13 \end{cases}$

پس ۲ مقدار قابل قبول برای k به دست آمد بنابراین ۲ حالت را بررسی می‌کنیم:

۱) $k=7 \Rightarrow A = \frac{7+1}{7-1} = \frac{8}{6}$

۲) $k=13 \Rightarrow A = \frac{13+1}{13-1} = \frac{14}{12} = \frac{7}{6}$

$\Rightarrow$ مجموع مقادیر $A = \frac{8}{6} + \frac{7}{6} = \frac{15}{6} = \frac{5}{2}$

۲۶- گزینه «۳»

(مهریس همزه‌ای، توابع بلکائی و قدر مطلق، صفحه ۳۵ تا ۳۹)

$f(\frac{1}{2})$ و $f(2)$ را به ترتیب از ضابطه‌های پایین و بالای f حساب می‌کنیم:

$f(\frac{1}{2}) = (\frac{1}{2})^2 - 2 = -\frac{11}{4} \Rightarrow |f(\frac{1}{2})| = |-\frac{11}{4}| = |-\frac{2}{7} / \frac{5}{7}| = -3$

$f(2) = 2(2) - 1 = 3 \Rightarrow \text{sign}(f(2)) = \text{sign}(3) = 1$

$|f(\frac{1}{2})| + \text{sign}(f(2)) = -3 + 1 = -2$

۲۷- گزینه «۱»

(امسان غنی‌زاده، توابع بلکائی و قدر مطلق، صفحه ۳۷ تا ۳۹)

باید تک تک گزینه‌ها را بررسی کنیم: در گزینه «۱» داریم:

$y = |-2(2/4)| = |-4/8| = -5$

نقطه $(2/4, -5)$ روی تابع قرار دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»:

$y = |-2(-2/4)| = |4/8| = 4$

گزینه «۳»:

$y = |-2(3/1)| = |-6/2| = -7$

گزینه «۴»:

$y = |-2(-3/1)| = |6/2| = 6$

۲۸- گزینه «۴»

(مهمر همیری، توابع بلکائی و قدر مطلق، صفحه ۳۷ تا ۳۹)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هر عددی از جزء صحیح خودش بزرگ‌تر یا مساوی است: $x \geq |x|$

گزینه «۲»: اگر x عددی صحیح باشد در این صورت داریم: $|-x| = -x$

گزینه «۳»: اگر x عددی غیر صحیح باشد در این صورت داریم: $|-x| = -|x| - 1$

۲۹- گزینه «۴»

(امسان غنی‌زاده، توابع بلکائی و قدر مطلق، صفحه ۳۷ تا ۳۹)

با توجه به دامنه تابع f ، برد تابع را تعیین می‌کنیم:

$-1 \leq x < 0 \xrightarrow{|x|=-1} f(x) = 4 - 2(-1) = 4 + 2 = 6$

$0 \leq x < 1 \xrightarrow{|x|=0} f(x) = 4 - 2(0) = 4$

$1 \leq x < 2 \xrightarrow{|x|=1} f(x) = 4 - 2(1) = 2$

$2 \leq x < 3 \xrightarrow{|x|=2} f(x) = 4 - 2(2) = 0$

پس برد تابع f به صورت $\{0, 2, 4, 6\}$ می‌باشد.

۳۰- گزینه «۴»

(معمّر عمیری، توابع بلکانی و قدر مطلق، صفحه ۳۷ و ۴۴)

چون $1 > 0$ است، پس برای محاسبه $f(0)$ از ضابطه بالایی استفاده می‌کنیم:

$$f(0) = |3(0)^2 - 1| - \frac{1}{4} = |0 - 1| - \frac{1}{4} = 1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$$

و برای محاسبه $f(2)$ از ضابطه پایینی استفاده می‌کنیم:

$$f(2) = |\sqrt{2^2} - 2| - 2 = |\sqrt{4} - 2| - 2 = |2 - 2| - 2 = 0 - 2 = -2$$

$$f(0) + f(2) = \frac{3}{4} - 2 = -\frac{5}{4}$$

۳۱- گزینه «۳»

(معمّر عمیری، توابع بلکانی و قدر مطلق، صفحه ۳۰ و ۴۴)

کافی است تعیین کنیم اعداد داخل قدر مطلق مثبت است یا منفی:

$$A = \underbrace{|1 - \sqrt{11}|}_{\text{منفی}} + \underbrace{|\pi - \sqrt{5}|}_{\text{مثبت}} + \underbrace{|\sqrt{5} + \sqrt{11}|}_{\text{مثبت}} + 1$$

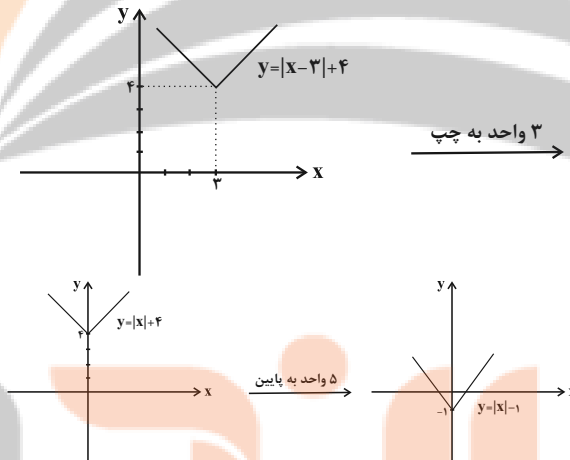
$$\Rightarrow A = -1 + \sqrt{11} + \pi - \sqrt{5} + \sqrt{5} + \sqrt{11} + 1 = \pi + 2\sqrt{11}$$

۳۲- گزینه «۲»

(امیر زرائوز، توابع بلکانی و قدر مطلق، صفحه ۳۰ و ۴۴)

$$y = |x - 3| + 4 \xrightarrow{\text{واحد به چپ } 3} y = |x - 3 + 3| + 4$$

$$\xrightarrow{\text{واحد به پایین } 5} y = |x| + 4 - 5 = |x| - 1$$

۳۳- گزینه «۳»

(معمّر عمیری، توابع بلکانی و قدر مطلق، صفحه ۳۰ و ۴۴)

اگر تابع $y = |x|$ را ۲ واحد به سمت راست و ۳ واحد به پایین انتقال دهیم، به تابع f می‌رسیم:

$$f(x) = |x - a| + b$$

داریم:

$$\begin{cases} -a = -2 \Rightarrow a = 2 \\ b = -3 \end{cases} \Rightarrow f(x) = |x - 2| - 3$$

$$f(5) = |5 - 2| - 3 = 0$$

۳۴- گزینه «۲»

(معمّر عمیری، توابع بلکانی و قدر مطلق، صفحه ۳۰ و ۴۴)

در نقطه برخورد نمودار تابع با محور x ها مقدار y برابر صفر است، پس نقطه مورد نظر $(2, 0)$ است.

$$(2, 0) \in f \Rightarrow f(2) = 2(2) - a = 0 \Rightarrow |4 - a| = 0 \Rightarrow 4 - a = 0 \Rightarrow a = 4$$

$$f(x) = 2x - 4 \Rightarrow f(4) = 2(4) - 4 = 4$$

۳۵- گزینه «۴»

(امیر زرائوز، ترکیبی، صفحه ۳۷ و ۵۳)

$$\left(\frac{g}{f}\right)(1) = \frac{g(1)}{f(1)} = \frac{-1}{2} = -\frac{1}{2} = -0.5$$

$$\Rightarrow \left|\left(\frac{g}{f}\right)(1)\right| = |-0.5| = 0.5$$

۳۶- گزینه «۴»

(امیر زرائوز، اعمال بر روی توابع، صفحه ۴۵ و ۵۳)

$$(f \times g)(2) = f(2) \cdot g(2) = (-1) \times (3) = -3$$

$$(f - g)(3) = f(3) - g(3) = 6 - 2 = 4$$

$$\frac{(f \times g)(2)}{(f - g)(3)} = \frac{-3}{4}$$

۳۷- گزینه «۲»

(امیر زرائوز، اعمال بر روی توابع، صفحه ۴۵ و ۵۳)

$$f(x) = x + 2$$

$$(f \times g)(x) = x^2 + 5x + 6 \Rightarrow (x + 2) \times g(x) = (x + 2)(x + 3)$$

$$\Rightarrow g(x) = x + 3$$

$$f(1) = 1 + 2 = 3 \Rightarrow f(1) + g(2) = 3 + 5 = 8$$

$$g(2) = 2 + 3 = 5$$

۳۸- گزینه «۱»

(معمّر عمیری، اعمال بر روی توابع، صفحه ۴۵ و ۵۳)

$$g = \{(4, 1), (2, 5), (2, a)\} \quad D_g = D_f \cap D_g - \{x | f(x) = 0\}$$

$$f = \{(2, 5), (3, 0)\}$$

$$\Rightarrow D_g = \{2, 3\} - \{3\} = \{2\}$$

$$\Rightarrow \frac{g}{f} = \left\{ \left(2, \frac{a}{5} \right) \right\}$$

چون تابع همانی است طول و عرض در تمام زوج مرتبها برابر هستند یعنی:

$$2 = \frac{a}{5} \Rightarrow a = 10$$

۳۹- گزینه «۲»

(معمّر عمیری، اعمال بر روی توابع، صفحه ۴۵ و ۵۳)

$$f^2(x) = (f(x)) \times (f(x)) = (4x) \times (4x) = 16x^2$$

$$(f^2 \times g)(x) = f^2(x) \times g(x) = (16x^2) \times \left(\frac{1}{\sqrt{x}}\right)$$

$$= \frac{16x^2}{\sqrt{x}} \times \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}} = \frac{16x^2 \cdot \sqrt{x}}{x} = (x \times \sqrt{x}) \times 16 = 16x\sqrt{x}$$

۴۰- گزینه «۲»

(معمّر عمیری، اعمال بر روی توابع، صفحه ۴۵ و ۵۳)

$$\left(\frac{f-g}{f+g}\right)(0) = \frac{(f-g)(0)}{(f+g)(0)} = \frac{f(0)-g(0)}{f(0)+g(0)}$$

$$f(0) = (0)^2 + 0 + 2 = 2 \Rightarrow \frac{2-3}{2+3} = -\frac{1}{5}$$

$$\left(\frac{f+g}{f-g}\right)(1) = \frac{(f+g)(1)}{(f-g)(1)} = \frac{f(1)+g(1)}{f(1)-g(1)}$$

$$f(1) = (1)^2 + 1 + 2 = 4$$

$$g(1) = 4(1) + 2 = 6$$

$$\Rightarrow \frac{4+6}{4-6} = \frac{10}{-2} = -5 \Rightarrow \text{نسبت خواسته شده} = \frac{-5}{-\frac{1}{5}} = 25$$

علوم و فنون ادبی (۲)

۴۶- گزینه ۲»

(افشین کیانی، استعاره، ترکیب)

ج) تشبیه: دست من [مانند] افسر سلطانی است.

الف) استعاره: کام دل

ب) مجاز: می: مجاز از «پاله می»

د) جناس: باش و فاش

۴۷- گزینه ۳»

(افشین کیانی، استعاره، صفت ۷۳)

استعاره در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بازار: استعاره از «دنیا»

گزینه ۲: آتش: استعاره از «عشق»

گزینه ۴: سرو: استعاره از «معشوق»

۴۸- گزینه ۳»

(مهم نوری، استعاره، صفت ۷۴)

اضافه استعاره در گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: مشام عقل

گزینه ۲: دیده فتح

گزینه ۴: کنگره عشق (عشق، به کاخی تشبیه شده که کنگره دارد).

۴۹- گزینه ۳»

(سعید پعفری، پایه‌های آوایی همسان (۲)، ترکیب)

الف) فعلان فعلان فعلان فعلن

ب) فعلان فعلان فعلان فعلان

پ) فاعلان فاعلان فاعلان فاعلان

ت) فاعلان فاعلان فاعلان فاعلن

۵۰- گزینه ۳»

(سعید پعفری، پایه‌های آوایی همسان (۲)، ترکیب)

ن بی ند	ک بی شش	ه می نظ	م نت زم
--U	--U	--U	--U

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه ۱: (--U/--U/--U/--U)

گزینه ۲: (-U/-UU/-UU/-UU)

گزینه ۴: (-U/--U/--U/--U)

۴۱- گزینه ۴» (سعید پعفری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفت ۶۰ و ۶۱)

بیدل دهلوی را به سبب سرودن غزل‌های خیال‌انگیز و به کار بردن مضمون‌های بدیع و گاه دور از ذهن می‌شناسیم.

شعر بابافغانی شیرازی از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.

۴۲- گزینه ۳»

(سعید پعفری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفت ۵۸ و ۶۱)

«بابافغانی شیرازی» از نمایندگان سبک شعری لطیف و فصیحی بود که در قرن دهم به شیوه حافظ و سعدی در جریان بود. حکومت صفوی به شعر ستایشی و درباری و عاشقانه‌های زمینی بی توجه بود.

۴۳- گزینه ۳»

(سعید پعفری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفت ۸۱ و ۸۲)

دایره واژگان شعر در سبک هندی گسترش یافت. اما بسیاری از لغات ادبی قدیمی از صحنه شعر رخت پرست. هم‌چنین با از بین رفتن سلطه حکومت بغداد بر ایران کاربرد لغات عربی کم شد.

۴۴- گزینه ۴»

(افشین کیانی، سبک هندی، صفت ۸۲ و ۸۳)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: شعر هندی، شعری معنی‌گراست نه صورت‌گرا.

گزینه ۲: طول و عرض معنا از یک بیت، پیش‌تر نمی‌رود.

گزینه ۳: یافتن فکری جزئی اما تازه و نکته.

۴۵- گزینه ۳»

(مهم نوری، سبک هندی، صفت ۸۲)

استفاده از تلمیحات رایج و آرایه اسلوب معادله از ویژگی‌های بارز شعر سبک هندی است که در این گزینه دیده می‌شود.

سایر ابیات، مربوط به سبک عراقی هستند.

تاریخ (۲)

۵۱- گزینه «۴» (بهرز یعی، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌های ۹۴، ۹۵، ۹۷ و ۹۸)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) ابوعلی سینا فلسفه مشایی را به اوج رسانید.

ب) زبان فارسی دری صورت تحول یافته فارسی میانه بود.

پ) ابن سینا کتاب دانشنامه علایی را برای نخستین بار به زبان فارسی تألیف کرد.

۵۲- گزینه «۲» (بهرز یعی، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه ۹۰ و ۹۲)

تشریح عبارت‌های نادرست:

- برخی از بنیان‌گذاران نخستین سلسله‌های مسلمان ایرانی، از میان مردم عادی برخاستند.

- مرداوینج برپاکننده سلسله زیاریان بدون اجازه و تأیید خلیفه قدرت را به دست گرفت.

- در زمان عمرو لیث صفاری، دشمنی و درگیری میان صفاریان و خلافت عباسی کمتر شد.

۵۳- گزینه «۴» (آزاده میرزائی، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه‌های ۱۰۲، ۱۰۳ و ۱۰۸)

الف) هدف و انگیزه سلطان محمود غزنوی از حملاتش به هند، دستیابی به ثروت فراوان هند از طریق غارت معابد و پرستشگاه‌های آن سرزمین بود. در نتیجه این حملات، دین اسلام و زبان فارسی به شبه‌قاره هند راه یافت و گسترش پیدا کرد.

ب) در زمان آلب ارسلان، سلجوقیان در نبرد بزرگ ملازگرد، سپاهیان امپراتوری روم شرقی را شکست دادند.

پ) در دوره سلجوقی به دلیل رشد شهرنشینی و توسعه مناسبات شهری، طبقه بازرگانان شهری بیش از پیش اهمیت یافت.

۵۴- گزینه «۳» (آزاده میرزائی، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه‌های ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۷ و ۱۱۰)

عبارت‌های الف و ب درست است.

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) تکش با شکست طغرل سوم، آخرین سلطان سلجوقی، بر بخش وسیعی از ایران تسلط یافت.

ت) قرن‌های چهارم تا هفتم، دوران توسعه زبان و ادبیات فارسی بود.

۵۵- گزینه «۳» (مهری کارران، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری، صفحه ۱۱۵ و ۱۱۶)

الف) دوره مسلمانی مغول‌ها در ایران از زمان غازان شروع شد. در پرتو تلاش‌های رشیدالدین فضل‌الله همدانی، وزیر کارداران ایلخانان، اصلاحات گسترده‌ای در عرصه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و حقوقی انجام گرفت.

ب) هولاکو پس از فتح بغداد، به شام یورش برد، اما در عین جالوت از سپاه مملوکان مصر شکست خورد.

۵۶- گزینه «۳» (مهری کارران، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری، صفحه ۱۲۰ و ۱۲۲)

یکی از ویژگی‌های اجتماعی دوران فرمانروایی مغولان و تیموریان، دگرگونی نسبی در بافت قومی و جمعیتی ایران بود و تیمور مجموعه قوانینی موسوم به تزوکات را به وجود آورد.

۵۷- گزینه «۱» (علی‌مقدم کریمی، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری، صفحه ۱۲۴)

در اوایل دوران حاکمیت مغولان بر ایران، به دلایل مختلفی همچون گرایش اشرافیت مغول به بی‌نظمی و زیاده‌طلبی، بی‌توجهی حاکمان مغولی به قوانین اسلامی و بیگانگی آنان با سنت‌های ایرانی نظام مالیاتی به هم ریخت و انواع و اقسام مالیات‌ها رواج یافت.

۵۸- گزینه «۳» (علی‌مقدم کریمی، فرهنگ و هنر در عصر مغول - تیموری، صفحه ۱۲۷)

در دوران حاکمیت تیموریان اتحاد و زندگی مسالمت‌آمیزی بین پیروان مذاهب و فرق اسلامی و معتقدان به دین‌های دیگر ایجاد شده بود.
نکته: سلاطین تیموری پیرو مذهب تسنن بودند.

۵۹- گزینه «۳» (سپهر رشیان، فرهنگ و هنر در عصر مغول - تیموری، صفحه ۱۳۰ و ۱۳۳)

الف) تیمور با گرد هم آوردن هنرمندان و معماران بزرگ سرزمین‌های فتح شده در سمرقند، به عمران و آبادانی پایتخت همت گماشت.
ب) ویژگی مهم معماری این دوره ایجاد بناهای عظیم، ساختن گنبدها، طاق‌ها، ایوان‌ها و مناره‌های بلند و تزئین ساختمان‌ها با گچ‌بری و کاشی‌کاری به شیوه‌های گوناگون بود. در این دوره هم‌چنین از ترکیب آجر و کاشی نیز برای تزئین و زیباسازی بناها استفاده می‌شد.

ج) خواجه نصیرالدین توسی بسیاری از دانشمندان متواری در برابر هجوم مغولان را به ایران برگرداند و با تجمیع ایشان در مرکز علمی رصدخانه مراغه زمینه فعالیت‌های علمی آن‌ها را هموار کرد.

۶۰- گزینه «۱» (سپهر رشیان، فرهنگ و هنر در عصر مغول - تیموری، صفحه‌های ۱۲۸، ۱۳۰ و ۱۳۲)

الف) ایلخانان مغول از مشوقان پدید آوردن شاهنامه‌های مصور به‌شمار می‌روند.
ب) سرشناس‌ترین معماران دوره تیموریان قوام‌الدین و غیاث‌الدین شیرازی و محمد بن محمود اصفهانی بودند که استادانی بی‌هتا در فنون معماری به‌شمار می‌روند.

ج) در عصر تیموری شعر و شاعری رواج بیشتری یافت. شاعر، سلطان حسین بایقرا و امیر علیشیر نوایی، وزیر شاعر او، به زبان و ادب فارسی توجه جدی داشتند.

جغرافیا (۲)

۶۱- گزینه «۴»

(علی ممد کریمی، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه ۸۷)

از مهم ترین نواحی کشت غله تجاری در دنیا مزارع وسیع گندم در چین، هند، ایالات متحده آمریکا، روسیه، کانادا، فرانسه و استرالیاست. این کشورها بخش عمده گندم جهان را تولید می کنند.
نکته: در کشورهای آسیایی و آفریقایی بخش عمده غذای مردم را غلات تشکیل می دهد.

۶۲- گزینه «۴»

(علی ممد کریمی، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه ۹۱)

محصولات استوایی در مزارعی که به (پلاتیشن) معروف است؛ پرورش داده می شوند. مزارع محصولات خاص نواحی گرم و مرطوب استوایی در کشورهای مجاور استوا در قاره های آسیا، آفریقا و آمریکای جنوبی قرار دارند.
نکته: پلاتیشن عبارت است از زمین های وسیع کشاورزی که به تولید یک محصول خاص اختصاص دارد.

۶۳- گزینه «۳»

(مهری کارران، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه ۹۶ و ۹۷)

الف) انرژی های نو، مهندسی پزشکی و به طور کلی صنایع دانش بنیان از جمله صنایع نوین های تک هستند.
ب) دره سیلیکون از اولین و مهم ترین نواحی صنایع نو و دارای فناوری پیشرفته در جهان است و به آن قلب صنایع فضای مجازی جهان می گوئیم. این دره در جنوب شرقی سانفرانسیسکو در ایالت کالیفرنیا قرار دارد.

۶۴- گزینه «۴»

(مهری کارران، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۲ و ۱۰۴)

از مهم ترین ویژگی های این دوره، گسترش شرکت های چندملیتی بود. گزینه «۳» نیز نادرست است؛ زیرا گسترش استعمار پس از ورود به عصر اکتشافات جغرافیایی رخ داد. شاخص توسعه انسانی ۳ عامل دارد:
(۱) درآمد و رفاه (۲) امید به زندگی یا متوسط طول عمر (۳) سواد و آموزش

۶۵- گزینه «۱»

(بهرز یعی، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه های ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۶ و ۱۰۷)

منظور از اقتصاد جهانی، تجارت بین المللی کالاها و خدمات است که بر مبنای ارزش یک پول معین صورت می گیرد و کشور هلند سال ها سرزمین وسیع و زرخیز آندونزی را در سیطره خود گرفته بود و نابرابری اقتصادی در فضای جغرافیایی جلوه گر می شود و کشور چین از جمله کشورهای نیمه پیرامون می باشد.

۶۶- گزینه «۳»

(بهرز یعی، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۸)

ایران عضو سازمان اقتصادی - تجاری اکو در غرب آسیا است. نفتا اتحادیه منطقه آمریکای شمالی و مرکزی می باشد.
توضیح: اوپک، سازمان اقتصادی فرامنطقه ای است که ایران هم یکی از اعضای آن می باشد.

۶۷- گزینه «۲»

(بهرز یعی، معنا و مفهوم ناحیه سیاسی، صفحه ۱۱۸ و ۱۱۹)

شکل (الف) استان خراسان جنوبی و شهرستان های آن را نشان می دهد که جزء نواحی سیاسی فروملی محسوب می شود و شکل (ب) نخجوان آذربایجان را نشان می دهد که یک ناحیه سیاسی ویژه می باشد.

۶۸- گزینه «۳»

(سپهر رضیان، معنا و مفهوم ناحیه سیاسی، صفحه ۱۱۹)

تشریح عبارتهای نادرست:

الف) اتحادیه اروپا از ۲۷ کشور اروپایی تشکیل شده است.
ج) کشورهای اتحادیه اروپا در امور سیاست خارجی، کشاورزی، تجارت، محیط زیست و نظایر آن، از اصول و شیوه های مشترکی پیروی می کنند.
د) برای تسهیل رفت و آمد، مردم برخی کشورهای عضو به منظور زندگی، کار و تحصیل یا سرمایه گذاری، اخذ روادید بین این کشورها لغو شده است و افراد می توانند بر طبق پیمان «شنگن» آزادانه و بدون نیاز به روادید به این کشورها، سفر کنند.

۶۹- گزینه «۴»

(سپهر رضیان، معنا و مفهوم ناحیه سیاسی، صفحه ۱۱۹ و ۱۲۱)

ناحیه سیاسی ویژه، ناحیه ای است که نظام مدیریت مخصوص به خود دارد مانند نواحی خودمختار و مناطق آزاد تجاری.
جغرافیای سیاسی شاخه ای از علوم جغرافیایی است، که از دو عنصر جغرافیا و سیاست ترکیب شده است؛ زیرا جغرافیا و فضای جغرافیایی بر تصمیمات سیاسی، تأثیر می گذارند.

۷۰- گزینه «۱»

(سپهر رضیان، معنا و مفهوم ناحیه سیاسی، صفحه ۱۲۱ و ۱۲۴)

الف) تصمیم گیری های مدیریت سیاسی و اداری یک ناحیه بر فضای جغرافیای آن ناحیه تأثیر می گذارد؛ به عنوان مثال شورای ترافیک استان خراسان رضوی و سازمان حمل و نقل شهرداری مشهد با طراحی و اجرای محدوده طرح ترافیک زوج و فرد در مشهد سعی در حل مشکل ترافیک و شلوغی این شهر کرده اند.
ب) منطقه خلیج فارس، منطقه ای مهم و حیاتی است. از این رو منطقه خلیج فارس سیاست های جهانی را تحت تأثیر قرار می دهد و موجب کشمکش بین حکومت ها می شود.
ج) توافقات و تصمیمات سیاسی و اقتصادی حکومت ها بر فضای جغرافیایی تأثیر می گذارد. براساس تصمیم و توافق حکومت های انگلستان و فرانسه طی قرارداد مشترکی، عملیات احداث تونل مانس آغاز شد.
د) ایدئولوژی حکومت ها بر فضای جغرافیایی تأثیر می گذارد. دوقطبی شدن شهرها و پیدایش مناطق مرفه نشین که به طبقه ثروتمند اختصاص دارد و مناطق فقیرنشین که فاقد امکانات اند از ویژگی های ایدئولوژی سرمایه داری است.

جغرافیا (۲) «آشنا»

۷۱- گزینه «۴» (کتاب جامع، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه ۸۴ کتاب درسی)
در کشاورزی معیشتی، تولید محصول یا پرورش دام بیشتر در حد مصرف خانوار کشاورز یا فروش محلی صورت می‌گیرد و میزان تولید و سود اقتصادی، کم است.

۷۲- گزینه «۳» (کتاب جامع، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه ۸۴ کتاب درسی)
فعالیت‌های اقتصادی نوع اول به فعالیت‌هایی گفته می‌شود که با استخراج و به‌دست آوردن مواد خام یا محصول از زمین و دریا سروکار دارند؛ مانند کشاورزی. یکی از نیازها و نگرانی‌های مهم بشر امروز، تأمین غذاست و امنیت غذایی جزو اهداف و برنامه‌های مهم همه کشورهای محسوب می‌شود. به همین سبب، کشاورزی یک فعالیت بسیار مهم اقتصادی است.

۷۳- گزینه «۴» (کتاب جامع، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه ۸۴ کتاب درسی)
الف) فعالیت‌های نوع چهارم
ب) فعالیت‌های نوع سوم (خدمات)
ج) فعالیت‌های نوع دوم (صنعت)

۷۴- گزینه «۳» (کتاب جامع، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۸ کتاب درسی)
بهترین راه حل برای توسعه اقتصادی چند کشور همسایه، تشکیل اتحادیه‌های تجاری - اقتصادی منطقه‌ای است. کشورهای عضو این اتحادیه‌ها براساس موافقت‌نامه‌هایی که امضا می‌کنند، سعی می‌کنند مالیات‌ها و تعرفه‌های گمرکی را بین خودشان کاهش دهند یا بردارند تا تجارت بین کشورهای منطقه (برای مثال کشورهای نفت‌خیز خاورمیانه) افزایش یابد و به رونق و توسعه اقتصادی کشورها کمک شود.
نکته: موارد گزینه‌های «۲، ۱، ۴» غالباً از راهکارهای کاهش موازنه تجاری منفی در «یک کشور» می‌باشد.

۷۵- گزینه «۱» (کتاب جامع، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۹ و ۱۱۰ کتاب درسی)
مناطق آزاد تجاری، مناطقی هستند که در اصل برای توسعه صادرات یک کشور و رونق اقتصادی آن ایجاد می‌شوند. برخی صاحب‌نظران معتقدند که همه مناطق آزاد در رسیدن به اهداف خود موفق نبوده‌اند؛ زیرا در برخی کشورها به پایگاه واردات تبدیل شده‌اند و نتوانسته‌اند به توسعه اقتصادی کمک کنند.

۷۶- گزینه «۲» (کتاب جامع، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۱ کتاب درسی)
در بین روش‌های مختلف حمل و نقل (زمینی، هوایی و دریایی)، حمل و نقل دریایی جایگاه ویژه و متمایز دارد. ۹۰ درصد تجارت جهانی از نظر وزن کالاها که به جابه‌جا می‌شوند، از طریق حمل و نقل دریایی و توسط کشتی‌ها صورت می‌گیرد.

۷۷- گزینه «۱» (کتاب جامع، معنا و مفهوم ناحیه سیاسی، صفحه ۱۲۰ کتاب درسی)
الف) هر ناحیه سیاسی کانونی دارد که محل تمرکز قدرت سیاسی است و قدرت سیاسی از آن نقطه در سطح ناحیه سیاسی اعمال می‌شود.
ب) خطوط مرزی حد اعمال اراده سیاسی یک نظام مدیریت یا حکومت هستند.

۷۸- گزینه «۲» (کتاب جامع، معنا و مفهوم ناحیه سیاسی، صفحه ۱۱۸ کتاب درسی)
- ناحیه سیاسی به بخشی از سطح زمین گفته می‌شود که تحت مدیریت سیاسی یا فرمانروایی یک قدرت سیاسی باشد.

- ناحیه سیاسی فراملی، یک واحد جغرافیایی مانند روستا، شهر، بخش، شهرستان و استان است که تحت مدیریت دهرداری، شهرداری، بخشداری، فرمانداری و استانداری قرار دارد.

۷۹- گزینه «۲» (کتاب جامع، معنا و مفهوم ناحیه سیاسی، صفحه ۱۲۲ کتاب درسی)
شبه‌جزیره کریمه در شمال دریای سیاه و جنوب اوکراین واقع شده است و تا پیش از «فرپاشی اتحاد جماهیر شوروی» بخشی از خاک اوکراین محسوب می‌شد. این شبه‌جزیره یک منطقه گردشگری و کشاورزی نیز است و موقعیت جغرافیایی مهمی دارد.

۸۰- گزینه «۱» (کتاب جامع، معنا و مفهوم ناحیه سیاسی، صفحه ۱۱۸ و ۱۱۹ کتاب درسی)
الف) مربوط به ناحیه خودمختار است که نوعی از ناحیه سیاسی ویژه است.
ب) مربوط به مناطق آزاد تجاری است که آن هم نوعی ناحیه سیاسی ویژه است.
ج) اشاره به اتحادیه اروپا است که مربوط به ناحیه سیاسی فراملی یا منطقه‌ای است.
د) همه استان‌ها، شهرستان‌ها، شهرها و ... هر کشور ناحیه سیاسی فراملی محسوب می‌شوند.

جامعه‌شناسی (۲)

۸۱- گزینه «۳» (آزاده میرزائی، جهان دوقطبی، صفحه ۷۶)
الف) لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم اولیه می‌نامند.
ب) لیبرالیسم اولیه بیش‌تر رویکردی فردی و اقتصادی داشت.
پ) قائل نبودن به حمایت و دستگیری از فقرا از پیامدهای لیبرالیسم اولیه نبود.

۸۲- گزینه «۱» (بهرورز یحیی، جهان دوقطبی، صفحه ۷۸)
لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی و به‌ویژه آزادی اقتصادی، راه استعمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت. بدین ترتیب، نخستین چالش که چالش فقر و غناست در کشورهای غربی شکل گرفت.

۸۳- گزینه «۳» (کوثر شاه‌مسینی، جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، صفحه ۸۴ و ۸۵)
جنگ جهانی دوم به مرزها محدود نماند، به درون شهرها کشیده شد و غیر نظامیان، زنان و کودکان را نیز درگیر جنگ ساخت.

۸۴- گزینه «۳» (بهرورز یحیی، جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، صفحه ۸۶)
- نظریه جنگ تمدن‌ها توسط هانتینگتون مطرح گردید.
- براساس نظریه هانتینگتون، رقابت‌ها و درگیری‌ها در مرحله آخر، بین فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ (نه بین دولت - ملت‌ها) به وقوع خواهد پیوست.

۸۵- گزینه «۴» (آزاده میرزائی، جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، صفحه ۸۸)
- اصطلاح مرکز و پیرامون به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد.
- منظور از جهان دوم کشورهای در کانون بلوک شرق است.
- از تقابل کشورهای غنی و فقیر به تقابل شمال و جنوب یاد می‌کنند.

۸۶- گزینه ۲»

(آزاده میرزایی، بحران‌های اقتصادی و زیست‌محیطی، صفحه ۹۲ و ۹۳)

الف) چالش فقر و غنا، چالش همیشگی است.

ب) آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را در بر می‌گیرد.

پ) بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.

۸۷- گزینه ۴»

(کوثر شاه‌سینی، بحران‌های اقتصادی و زیست‌محیطی، صفحه ۹۵)

انسان مدرن با انقلاب صنعتی تسلط و پیروزی خود را بر طبیعت نوید می‌داد و این گونه روابط

انسان و طبیعت دچار اختلال گردید.

۸۸- گزینه ۴»

(بهروز یحیی، بحران‌های معرفتی و معنوی، صفحه ۱۰۰)

دانشمندانی را که در اصل روشنگری علم مدرن تردید کرده‌اند، پسامدرن می‌خوانند، زیرا از اصول جهان‌مدرن عبور کرده و به فراسوی آن رسیده‌اند.

۸۹- گزینه ۴»

(بهروز یحیی، بحران‌های معرفتی و معنوی، صفحه ۱۰۱)

از نظر برخی متفکران، بازگشت دین و معنویت به سطوح مختلف زندگی انسان نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب است که با عناوین «افسوس سکولاریسم» و «پساسکولاریسم» از آن یاد می‌شود و در فرهنگ مدرن، سکولاریسم به صورت آشکار مطرح شد. در این فرهنگ، گرایش‌ها و رفتارهای دینی تنها با توجیه دنیوی امکان مطرح شدن دارند.

۹۰- گزینه ۱»

(کوثر شاه‌سینی، بحران‌های معرفتی و معنوی، صفحه ۱۰۱ و ۱۰۲)

گزینه ۲: برخی از نخبگان جهان غرب را به جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی واداشت.

گزینه ۳: مهاجران کشورهای غربی را که مرعوب فرهنگ مدرن شده بودند، به سوی هویت دینی خود فراخواند.

گزینه ۴: از ویژگی‌های گریز از سکولاریسم نمی‌باشد.

فلسفه

۹۱- گزینه ۳»

(فیروز نژادنیف، ابزارهای شناخت، صفحه ۵۲ و ۵۳)

قاعده علیت: از تجربه و آزمایش به دست نمی‌آید ولی پایه و اساس هر تجربه‌ای (رد گزینه ۱) و «۴» است. انسان در شناخت هر پدیده‌ای از آن بهره می‌برد. ارسطو و سپس ابن‌سینا درباره این قانون تأملات فراوانی کرده‌اند.

۹۲- گزینه ۴»

(غلامسین عزیزی، ابزارهای شناخت، صفحه ۵۱)

گاهی در شناخت حسی خطا رخ می‌دهد اما این شناخت به قدری برای ما معتبر است که بر پایه آن زندگی می‌کنیم. (رد گزینه ۱) و از اشیای طبیعی بهره می‌بریم. (رد گزینه ۲) نیازهایمان را برطرف می‌سازیم. (رد گزینه ۳)

۹۳- گزینه ۱»

(غلامسین عزیزی، ابزارهای شناخت، صفحه ۵۴)

معرفت شهودی از طریق تقویت ایمان و تعالی بخشیدن به نفس و تهذیب آن و کمال‌طلبی همراه با عبادات خالصانه به تدریج و گام به گام حاصل می‌شود.

۹۴- گزینه ۱»

(مهمر آقامصالح، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۰)

اینکه پروتاگوراس می‌گوید: اشیاء در هر نوبت به نظر هرکسی برسند، همان‌طورند، یعنی یک واقعیت بیرونی وجود ندارد که بتوان آن را شناخت بلکه صرفاً احساس‌های متفاوتی می‌توان دانست.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: پروتاگوراس به یکسان بودن واقعیت اعتقاد ندارد.

گزینه ۳: پروتاگوراس نمی‌گوید هیچ حقیقتی وجود ندارد بلکه حقیقت آن چیزی است که هرکس می‌فهمد.

گزینه ۴: حقیقت می‌تواند (نه لزوماً) متفاوت باشد.

۹۵- گزینه ۲»

(غلامسین عزیزی، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۵۹)

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مترادف اعتقاد پارمنیدس است یعنی عدم وجود حرکت نه منشأ اعتقاد.

گزینه ۳: خطاهایی که گاه در حواس رخ می‌دهد منشأ اعتقاد او بود. نه اعتقاد اکثریت دانشمندان، چون بعضی‌ها مثل هراکلیتوس هم به عقل و هم به حس اهمیت می‌دادند.

گزینه ۴: پارمنیدس خطای حس را تشخیص داد که به این نتیجه رسید و به حس اهمیت نداد پس به عدم تشخیص استناد نکرد.

۹۶- گزینه ۲»

(مهمر آقامصالح، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۳ و ۶۵)

دکارت معتقد است عقل انسان، معرفت‌هایی را به صورت ذاتی دارد اما کانت معتقد است انسان معرفت ذاتی (عقلی) ندارد بلکه معرفت فقط حاصل همکاری عقل و حس است.

وجود مفاهیم (نه معرفت) عقلی و غیرتجربی (گزینه ۱)، (اعتبار عقل و تجربه) (گزینه ۲) و همکاری حس و عقل (گزینه ۴) همگی بین کانت و دکارت مشترک هستند.

۹۷- گزینه ۴»

(مهمر رضایی‌نقا، چستی انسان (۱)، صفحه ۷۱)

یکی از مسائل مورد توجه فیلسوفان از ابتدای شکل‌گیری فلسفه تاکنون، مسئله «حقیقت انسان» بوده است. اینکه ارسطو انسان را حیوان ناطق تعریف می‌کند یا شخص دیگر انسان را موجودی اخلاقی تعریف کند، مربوط به همین مسئله است.

۹۸- گزینه ۴»

(مهمر آقامصالح، چستی انسان (۱)، صفحه ۷۳)

از نظر دکارت، روح یا نفس کاملاً جدا از بدن است.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: از نظر دکارت بدن ماشین پیچیده است نه نفس.

گزینه ۲: از نظر دکارت روح آزاد از قوانین فیزیکی است نه هر قانونی.

گزینه ۳: روح از بدن استفاده می‌کند نه بدن از روح.

۹۹- گزینه ۱»

(غلامسین عزیزی، چستی انسان (۱)، صفحه ۷۴)

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: اعتقاد مارکس است.

گزینه ۳: اعتقاد داروینیست‌ها است.

گزینه ۴: باور فیلسوفان عقل‌گرا همانند دکارت و کانت می‌باشد.

۱۰۰- گزینه ۳»

(موسی سپاهی، چستی انسان (۱)، صفحه ۷۵)

از نظر ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها، چون تفاوت واقعی میان انسان و سایر حیوانات وجود ندارد، نمی‌توان برای انسان ارزش ویژه‌ای قائل شد.

روان شناسی

۱۰۱- گزینه ۳»

(ریحانه فرابفشی، تفکر (۲) تصمیم گیری، صفحه ۱۵۴)

در تصمیم گیری های پیچیده و مهم از روش میان بر استفاده کنید.

وقتی بررسی تمام موارد سخت است، استفاده از روش میان بر «حذف تک تک جنبه ها» کمک کننده خوبی است.

۱۰۲- گزینه ۲»

(ریحانه فرابفشی، تفکر (۲) تصمیم گیری، صفحه ۱۴۹ و ۱۵۰)

تشریح عبارات نادرست:

الف) در سوگیری تأیید، فرد از اطلاعاتی که دیدگاهش را تأیید کند، استفاده می کند.

پ) افرادی که قادر به کنترل هیجان های خویش نباشند، به طور مداوم با شکست روبه رو می شوند.

۱۰۳- گزینه ۳»

(فاطمه امیری مقدم، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۴ و ۱۲۵)

تشریح عبارات نادرست:

- روش های تحلیلی، مورد قبول همه است.

- روش های تحلیلی مبتنی بر نیازسنجی واقعی، قواعد منطقی و محاسبات ذهنی است.

۱۰۴- گزینه ۴»

(فاطمه امیری مقدم، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۳)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱ و ۳: وقتی سماجت بر حل مسئله برای مدت زمانی نادیده گرفته می شود، عواملی که مانع حل آن هستند، فراموش می شوند.

گزینه ۲: به اثر نادیده گرفتن مسئله برای مدت زمان مشخص، اثر نهفتگی می گویند.

۱۰۵- گزینه ۲»

(کوثر دستورانی، تفکر (۲) تصمیم گیری، صفحه ۱۴۰)

تقسیم تصمیم گیری به ساده و پیچیده براساس نوع تصمیم گیری است که در گزینه مذکور انتخاب از نوع ساده می باشد.

در سایر موارد انتخاب ها فردی یا جمعی بوده که به تعداد افراد تصمیم گیرنده بستگی دارد.

۱۰۶- گزینه ۱»

(کوثر دستورانی، تفکر (۲) تصمیم گیری، صفحه ۱۳۷)

تصمیم گیری، نوعی حل مسئله است چون تصمیم گیرندگان با این مسئله مواجه اند که بهترین انتخاب چیست. / در تصمیم گیری با اولویت ها سروکار داریم، درحالی که در حل مسئله با راه حل ها مواجه هستیم.

۱۰۷- گزینه ۲»

(کوثر دستورانی، تفکر (۲) تصمیم گیری، صفحه ۱۳۳ تا ۱۳۷)

در تصمیم گیری تکانشی است که فرد اغلب به صورت ناگهانی و باعجله و بدون محاسبه تصمیم می گیرد، این سبک در بین نوجوانان زیاد است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: «۱»: وابسته

گزینه ۳: «۳»: اجتنابی

گزینه ۴: «۴»: احساسی

۱۰۸- گزینه ۴»

(تینا پوارزاده، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۱ و ۱۲۲)

- بن بست، زمانی ایجاد می شود که حل کننده مسئله با نگاه فعلی، قادر به حل آن مسئله نباشد.
- تأثیر یادگیری های گذشته بر حل مسئله را، انتقال می گویند.
- اثر تجربه گذشته، همیشه آسان کردن راه حل نیست.

۱۰۹- گزینه ۱»

(تینا پوارزاده، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۸)

شاخص های تقسیم مسئله ها، به دو گروه «خوب تعریف شده» و «خوب تعریف نشده» عبارتند از:

۱) شناسایی موقعیت اولیه

۲) فهرست اقدامات یا راهبردهای در دسترس

۳) تعریف دقیق هدف

۴) امکان تضمین دستیابی یا عدم دستیابی به هدف

۱۱۰- گزینه ۳»

(تینا پوارزاده، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

- در مسئله، موقعیت فعلی یا مبدأ باید مشخص باشد: آگاهی از میزان علم و دانش موجود برای آمادگی پیش از امتحان ضروری است.
- مسئله یک فرایند و جریان تحت کنترل است: وقتی فردی در حال حل مسئله است کاملاً درگیر موضوع است و به آن چه انجام می دهد آگاهی کامل دارد.

عربی (بان قرآن (۱))

۱۱۱- گزینه «۴»

(یلدا بشیری، ترجمه، ترکیبی)

«ظَهَرَتْ» پدیدار شد / «أشعة القمر الفضية»: اشعه (شعاع‌های) نقره‌ای ماه / «ثم نزل»: سپس پایین آمدند (در این جا) / «خمسة ركاب»: پنج سوار / «فی الموقف»: در ایستگاه

۱۱۲- گزینه «۳»

(فاطمه منصورفانی، ترجمه، صفحه ۷۷)

«لَوْنُ جُدْرانِ غِرْفَةٍ نومی»: رنگ دیوارهای اتاق خوابم / «بنفسجی»: بنفش است / «لَوْنُ بابها»: رنگ در آن / «أخضر»: سبز است / «هذان اللّونان»: این دو رنگ / «مُهدّتان لِلْأعصاب»: آرام کننده (تسکین دهنده) اعصاب هستند.

۱۱۳- گزینه «۱»

(یلدا بشیری، ترجمه، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

در گزینه «۱»، کلمه «تَصَدَّرَ» فعل مضارع و معلوم می‌باشد و به صورت (صادر می‌کنند) ترجمه می‌شود نه به صورت مجهول.

۱۱۴- گزینه «۲»

(فاطمه منصورفانی، ترجمه، صفحه‌های ۴۵ تا ۴۷)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه صحیح: «بی گمان این، اَمّت شامست، امتی یگانه و من پروردگارتان هستم!

گزینه «۳»: «بأمر»: دستور می‌دهد (فعل مضارع)

گزینه «۴»: «يعيشون»: زندگی می‌کنند (مضارع ساده) / «لا يَصْرُونَ»: پافشاری نمی‌کنند (مضارع منفی ساده)

۱۱۵- گزینه «۱»

(مرتضی کاظم شیروزی، تعریبه، ترکیبی)

«روز یکشنبه»: یوم الأحد / «دو بار»: مرتین / «سه همکار»: ثلاثة زملاء / کتابخانه شهر:

مکتبة المدينة / رویه رو شدم: واجهت

۱۱۶- گزینه «۴»

(ممد رضا سوری، لغت و مفهوم، ترکیبی)

«الفارغ»: به معنی خالی است نه کسی که از شخص یا مکانی دور می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «الوقایة»: یعنی حفظ چیز از آنچه به آن ضرر می‌رساند!

گزینه «۲»: «المُضیء»: آنچه نوردهنده می‌باشد و در آن روشنی‌ای است!

گزینه «۳»: «التذف»: همان پرتاب کردن چیزی به دور است!

۱۱۷- گزینه «۴»

(بهزار جهانیش، وصف و اضافه، صفحه ۶۳)

در گزینه «۴»، «التلامیذ» فاعل موصوف و «المجدون» صفت آن است.

۱۱۸- گزینه «۲»

(امیرمسلم سپاهی، قواعد، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۱)

در گزینه «۲» حرف جر به کار نرفته است.

در گزینه «۱»، «لَ» در «لنا»، در گزینه «۳»، «لَ» در «لها» و در گزینه «۴»، «فی» و «بِ» در «بفرح» حروف جر هستند.

۱۱۹- گزینه «۱»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، ترکیبی)

در این عبارت «بُشِجِعَ» فعل مضارع ثلاثی مزید از مصدر «تَشجیع» و باب «تفعیل» است، هم‌چنین «الجواز» جمع مکسر، «المواطنین» جمع مذكر سالم و «التفایات» جمع مؤنث سالم است.

۱۲۰- گزینه «۲»

(مدیا ویس بیگی، قواعد، صفحه ۲۲)

در این گزینه دو عدد «واحدة» و «ستة» وجود دارد که هر دو، عدد اصلی هستند.

نکته مهم درسی:

اعداد ترتیبی بر وزن (فاعل) هستند اما عدد یک از این قاعده مستثنی است و «الأول» اگر

چه بر وزن (فاعل) نیست اما عدد ترتیبی است و عدد «واحد» اگرچه بر وزن (فاعل) است اما

عدد اصلی است.

ریاضی و آمار (۱)

۱۲۱- گزینه «۱»

(امیر مضموریان، معادله و مسائل توصیفی، صفحه ۱۰ تا ۱۸)

اگر تعداد دوچرخه‌ها برابر با x فرض شود، تعداد موتورها یکی بیشتر است و $x+1$ خواهد شد. تعداد خودروها برابر است با:

$$22 - x - (x+1) = 22 - 2x - 1 = 21 - 2x$$

تعداد کل چرخ‌ها ۷۴ تا است، یعنی:

$$\underbrace{4(21-2x)}_{\text{چرخ‌های موتورها}} + \underbrace{2(x)}_{\text{چرخ‌های دوچرخه‌ها}} + \underbrace{2(x+1)}_{\text{چرخ‌های خودروها}} = 74$$

$$\Rightarrow 84 - 8x + 4x + 2 = 74 \Rightarrow 86 - 4x = 74$$

$$\Rightarrow 4x = 12 \Rightarrow x = 3$$

۱۲۲- گزینه «۱»

(عمیر زرین‌کفش، معادله‌های شامل عبارتهای گویا، صفحه ۳۳ تا ۳۸)

با استفاده از طرفین وسطین کردن، معادله را حل می‌کنیم، داریم:

$$\frac{2x+5}{5x+3} = \frac{2x+1}{5x+2} \Rightarrow (2x+5)(5x+2) = (2x+1)(5x+3)$$

$$\Rightarrow 10x^2 + 4x + 25x + 10 = 10x^2 + 6x + 5x + 3$$

$$\Rightarrow 10x^2 + 29x + 10 = 10x^2 + 11x + 3$$

$$\Rightarrow 29x - 11x = 3 - 10$$

$$\Rightarrow 18x = -7 \Rightarrow x = -\frac{7}{18}$$

۱۲۳- گزینه «۳»

(فرزاد روشنی، معادله‌های شامل عبارتهای گویا، صفحه ۳۳ تا ۳۸)

اگر فرض کنیم شیر اول حوض را در x دقیقه پر کند، شیر دوم حوض را در $x+30$ دقیقه پر می‌کند، حال اگر هر دو شیر هم‌زمان باز باشند حوض در $x-10$ دقیقه پر می‌شود:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+30} = \frac{1}{x-10} \Rightarrow \frac{1}{x} + \frac{1}{x+30} - \frac{1}{x-10} = 0$$

$$\xrightarrow{\text{مخرج مشترک می‌گیریم}} \frac{(x+30)(x-10) + x(x-10) - x(x+30)}{x(x+30)(x-10)} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{x^2 - 20x - 300}{x(x+30)(x-10)} = 0$$

حال معادله صورت را حل می‌کنیم:

$$x^2 - 20x - 300 = 0 \Rightarrow (x-30)(x+10) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x-30=0 \Rightarrow x=30 \\ \text{ق ق} \\ x+10=0 \Rightarrow x=-10 \\ \text{ق ق} \end{cases}$$

پس شیر اول حوض را در ۳۰ دقیقه پر می‌کند.

۱۲۴- گزینه «۳»

(مهمر بهیرایی، ضابطه جبری تابع، صفحه ۵۰ تا ۵۵)

با توجه به دامنه ضابطه تابع داریم:

$$x \quad f(x) = \frac{\sqrt{2x+1}}{3x-5}$$

$$0 \quad f(0) = \frac{\sqrt{2 \times 0 + 1}}{3 \times 0 - 5} = \frac{1}{-5} = -\frac{1}{5}$$

$$1 \quad f(1) = \frac{\sqrt{2 \times 1 + 1}}{3 \times 1 - 5} = \frac{\sqrt{3}}{-2} = -\frac{\sqrt{3}}{2} \Rightarrow \text{برد تابع} = \left\{ -\frac{1}{5}, -\frac{\sqrt{3}}{2}, \sqrt{5}, \frac{\sqrt{11}}{10} \right\}$$

$$2 \quad f(2) = \frac{\sqrt{2 \times 2 + 1}}{3 \times 2 - 5} = \frac{\sqrt{5}}{1} = \sqrt{5}$$

$$5 \quad f(5) = \frac{\sqrt{2 \times 5 + 1}}{3 \times 5 - 5} = \frac{\sqrt{11}}{10}$$

۱۲۵- گزینه «۲»

(فرزاد روشنی، نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۶۳ تا ۷۰)

بیشترین مقدار تابع در نقطه رأس سهمی می‌باشد، لذا ابتدا طول آن را می‌یابیم و در

معادله سهمی قرار می‌دهیم:

$$\text{طول رأس سهمی} : x = \frac{-4}{2a} = \frac{-2}{a} \Rightarrow f\left(\frac{-2}{a}\right) = 9$$

$$\Rightarrow a\left(\frac{-2}{a}\right)^2 + 2\left(\frac{-2}{a}\right) + 5 = \frac{-4}{a} + 5 = 9 \Rightarrow a = -1$$

معادله محور تقارن سهمی، همان طول رأس سهمی می‌باشد، یعنی:

$$x = \frac{-4}{2 \times (-1)} = \frac{-4}{-2} = 2$$

۱۲۶- گزینه «۲»

(مهمر بهیرایی، معیارهای گرایش به مرکز، صفحه ۸۵ تا ۸۸)

طبق رابطه میانگین داریم:

$$\frac{\text{مجموع داده‌ها}}{\text{تعداد داده‌ها}} = \frac{\bar{x}}{n} \Rightarrow \frac{350}{100} = \frac{\bar{x}}{100} \Rightarrow \bar{x} = 350$$

حال اگر ۲۰ داده را کنار بگذاریم، تعداد داده‌ها ۸۰ می‌باشد و میانگین در این حالت یک واحد کمتر می‌شود، پس داریم:

$$\frac{\text{مجموع داده‌های جدید}}{\text{تعداد داده‌ها}} = \frac{\bar{y}}{n'} \Rightarrow \frac{350 - 20 \times 2}{80} = \frac{\bar{y}}{80} \Rightarrow \bar{y} = 300$$

پس مجموع داده‌های کنار گذاشته شده برابر است با:

$$350 - 300 = 50 = \text{مجموع ۲۰ داده}$$

$$\bar{z} = \frac{50}{20} = 2.5 = \text{میانگین ۲۰ داده}$$

اقتصاد

۱۳۱- گزینه ۴

(علیرضا رضایی، ترکیبی، صفحه‌های ۶، ۱۵ تا ۱۸، ۵۱ و ۱۰۳)

الف) عبارت «نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.» به ویژگی پراکنگیزه بودن کارآفرینان موفق اشاره دارد.

عبارت «منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.» به ویژگی سازمان‌دهنده بودن کارآفرینان موفق اشاره دارد.

عبارت «پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.» به ویژگی ریسک‌پذیر بودن کارآفرینان موفق اشاره دارد.

ب) زمانی که اقتصاد کشور گرفتار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن، بانک مرکزی سیاست کاهش نقدینگی یا همان کاهش حجم پول در گردش را (سیاست پولی انقباضی) به کار می‌گیرد.

ج) اگر مقدار تقاضای کالایی از مقدار عرضه آن بیشتر باشد، در بازار کمبود رخ می‌دهد و باعث بالا رفتن قیمت می‌شود؛ چراکه عده‌ای که به آن کالا مشتاق‌ترند تلاش می‌کنند با پیشنهاد قیمت بالاتر آن را به دست آورند.

د) تأخیر در تصمیم‌گیری از معایب کسب و کار شرکت و منافع مالیاتی از مزایای کسب و کار شخصی می‌باشد.

۱۳۲- گزینه ۴

(سارا شریفی، اصول انتخاب درست، صفحه ۲۸)

الف) هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده مقدار کالای A و کالای B است که فرد می‌تواند بخرد.

در نقطه «ب» می‌توان ۳ عدد کالای A و ۴ عدد کالای B خرید، در نتیجه خواهیم داشت:

$$(3 \times 2,000) + (4 \times 1,000) = 6,000 + 4,000$$

$$= 10,000 \text{ تومان}$$

ب) در نقطه الف) می‌توانیم ۲ واحد از کالای A و ۶ واحد از کالای B را خریداری کنیم.

در نقطه ب) می‌توانیم ۳ واحد کالای A و ۴ واحد از کالای B را خریداری کنیم. بنابراین گزینه «۴» نادرست است. برای حرکت از نقطه الف) به ب) باید از خرید دو واحد کالای B صرف نظر کنیم تا بتوانیم یک واحد بیشتر از کالای A خریداری کنیم.

۱۳۳- گزینه ۱

(کتاب جامع اقتصاد، مقاومت‌سازی اقتصاد، صفحه ۱۱۱ و ۱۱۵)

د) استقلال اقتصادی به معنی قطع ارتباط با کشورهای دیگر نیست و هر کشوری برای پیشرفت، به تعامل منطقی با کشورهای دیگر نیاز دارد.

۱۳۴- گزینه ۲

(نسرین پعفری، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۲۲ و ۱۲۳)

$$= \text{تولید ناخالص داخلی سال } 2020 \text{ (سال پایه)}$$

$$\text{دلار } 90,000 = (100 \times 420) + (160 \times 300)$$

$$= \text{تولید ناخالص داخلی واقعی سال } 2021 = (300 \times 180) + (420 \times 120)$$

$$\text{دلار } 104,400 =$$

$$= \text{نرخ رشد تولید}$$

$$\times 100 = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی سال قبل} - \text{تولید ناخالص داخلی سال جاری}}{\text{تولید ناخالص داخلی سال قبل}}$$

$$\text{نرخ رشد تولید واقعی در سال } 2021 \text{ نسبت به سال پایه}$$

$$\text{درصد } 16 = \frac{104,400 - 90,000}{90,000} \times 100$$

۱۳۵- گزینه ۲

(سارا شریفی، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۰ تا ۱۲۲)

$$\text{میلیارد ریال } 9 = \frac{3}{5} \times 15 = \text{ارزش خدمات ارائه شده}$$

$$= \text{تولید ناخالص داخلی}$$

$$+ \text{ارزش مواد غذایی} + \text{ارزش پوشاک} + \text{ارزش ماشین آلات}$$

$$\text{ارزش تولید خارجیان مقیم کشور} + \text{ارزش خدمات ارائه شده}$$

$$\text{میلیارد ریال } 174 = 150 + 9 + 15 = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

$$\text{تولید ناخالص داخلی} = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی سرانه}}{\text{جمعیت کشور}}$$

$$\text{ریال } 2,900 = \frac{174,000}{60}$$

۱۳۶- گزینه ۲

(فاطمه صفری، بازار چیست و چگونه عمل می‌کند؟، صفحه ۳۸ و ۴۹)

در نقطه B قیمت بیش‌تر، ولی تقاضا کم‌تر است.

منحنی تقاضا از چپ به راست نزولی است و رابطه آن با قیمت کالا، معکوس است.

۱۳۷- گزینه «۳»

(سارا شریفی، نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه ۶۳)

مرحله ۲:	مرحله ۱:	
$80 + (80 \times \frac{5}{100}) = 84$	$60 + (60 \times \frac{5}{100}) = 63$	قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده
$80 \times \frac{5}{100} = 4$	$60 \times \frac{5}{100} = 3$	مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده
۳ تومان	—	اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبیل پرداخت شده
$4 - 3 = 1$	۳ تومان	مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع آوری شده
$3 + 1 = 4$	—	مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده

۱۳۸- گزینه «۴»

(سارا شریفی، بودجه بندی، صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۳۶)

(الف)

A $12/15 = 2 + 1/25 + 1/75 + 2/5 + 3 + 1/65 = 12/15$

A پس‌انداز ماهانه فرد $15 - 12/15 = 2/85$

B $9/5 = 1 + 1/5 + 2 + 2/75 + 1/5 + 0/75 = 9/5$

B پس‌انداز ماهانه فرد $12 - 9/5 = 2/5$

مجموع مخارج فرد = $\frac{\text{مجموع مخارج فرد}}{\text{بودجه (درآمد) فرد}}$ = میزان خرج از بودجه

A $\frac{12/15}{15} = 0/81$ = میزان خرج از بودجه فرد A

B $\frac{9/5}{12} = 0/79$ = میزان خرج از بودجه فرد B

بنابراین میزان خرج از بودجه فرد A بیش‌تر از فرد B می‌باشد.

(ب) میزان فشار برای پرداخت قبوض را می‌توان با محاسبه نسبت هزینه پرداخت قبوض به کل مخارجش (به درصد) تشخیص داد:

A درصد $\frac{1/75}{12/15} \times 100 = 14/40 = 35\%$

B درصد $\frac{2}{9/5} \times 100 = 21/05 = 42\%$

در نتیجه شخص B فشار بیشتری را برای پرداخت قبوض متحمل می‌شود.

۱۳۹- گزینه «۲»

(فاطمه صفیری، تصمیم‌گیری در مخارج، صفحه ۱۱۴)

- سنجش گزینه‌ها بر اساس معیارهای مختلف: مرحله چهارم (ارزیابی)

- بیان این‌که برای رفع چه مشکلی نیاز به خرید دارید: مرحله اول (تعریف مسئله)

- مواردی که می‌تواند مشکل را رفع یا مسئله را حل کند: مرحله دوم (فهرست

گزینه‌ها)

۱۴۰- گزینه «۲»

(سارا شریفی، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۲ و ۱۵۳)

هزار تومان $30 + 10 = 40 =$ مجموع مخارج یک هفته

پس‌انداز در بانک - مجموع مخارج هفتگی - درآمد هفتگی = میزان پس‌انداز

هفتگی برای ثبت نام در کلاس

هزار تومان $80 - 40 - 35 = 5 =$

هفته $\frac{400}{5} = 80 =$ مدت زمان مورد نیاز برای ثبت نام در کلاس

با توجه به اینکه ۱ ماه معادل ۴ هفته است، بنابراین ۸۰ هفته برابر با ۲۰ ماه است. و از

آنجا که زمان لازم برای رسیدن به اهداف میان‌مدت از دو ماه تا سه سال است، بنابراین هدف مشخص شده در صورت سؤال یک هدف میان‌مدت است.

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۴۱- گزینه «۴» (اعشیرن کیانی، تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه هجری، صفحه ۴۴)

نویسندگان آثار صورت سؤال:

تاریخ الرسل و الملوک: محمد بن جریر طبری

تفسیر طبری: محمد بن جریر طبری

شاهنامه ابومنصوری: عده‌ای از دانشوران خراسان

تاریخ بلعمی: ابوعلی بلعمی

۱۴۲- گزینه «۴»

(ابراهیم رضایی‌مقدم، زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن، صفحه ۸۳)

ویژگی اصلی نثر موزون، به‌کارگیری سجع است. در عبارت گزینه «۴» این آرایه وجود ندارد.

واژه‌های مسجع در گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: طاعت، بضاعت

گزینه «۲»: گیرند، میرند

گزینه «۳»: شب‌خیز و پرهیز

۱۴۳- گزینه «۲»

(مهمد نورانی، سبک خراسانی، صفحه ۶۳)

قالب عمده شعر سبک خراسانی قصیده است.

۱۴۴- گزینه «۴»

(ابراهیم رضایی‌مقدم، مبانی تحلیل متن، صفحه ۱۵)

مفهوم مصراع دوم بیت آخر «رانده شدن یا مقبول نبودن در درگاه خداوند است».

۱۴۵- گزینه «۲»

(مهمد نورانی، جناس و انواع آن، ترکیبی)

بیت «ب» واژه «سر» مجاز از «قصه و اندیشه» / بیت «الف» واژه «گور» تکرار شده است

(واژه‌آرایی) / بیت «ج» واژه‌های «نهاد» جناس تام دارند (گذاشت / درون) / بیت «د»:

«خورشید روی» تشبیه است. / بیت «ه» واژه «گهر» استعاره از اشک است.

۱۴۶- گزینه «۲»

(مهمد نورانی، موازنه و توصیف، ترکیبی)

بیت (ج) توصیف دارد. بیت (د) تلمیح به داستان حضرت آدم (ع) / بیت (ه) موازنه دارد.

بیت (ب)، «عرش و فرش» تضاد دارند. / بیت (الف) جناس دارد: درج و برج

۱۴۷- گزینه ۲»

(اعظم نوری نیا، هماهنگی پاره‌های کلام، صفحه ۴۸)

مصراع صورت سؤال، پانزده صامت دارد:

ت ا ن ا ی ا ز ا ر ا د ا ت ا ر ا ه ا ر ا چ ا ش ا م ا ب ا د

توضیح نکات درسی:

در زبان فارسی ۲۹ واج وجود دارد که آنها را به دو دسته مصوت و صامت تقسیم می‌کنند. زبان فارسی، ۶ مصوت و ۲۳ صامت دارد.

۱۴۸- گزینه ۳»

(ابراهیم رضایی مقدم، وزن شعر فارسی، صفحه ۶۹)

هر	ک	دا	ثم	حل	ق	بَر	سین	دان	ز	ند
بی	ت	در	هر	گو	ش	پا	یی	ذر	گ	لست
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-

۱۴۹- گزینه ۱»

(سعید جعفری، قافیه، صفحه ۹۱)

قافیه: بنیاد و باد / ردیف: او نهاد

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۲: قافیه اصلی: انسان، دوران / قافیه دوم: واصل، حاصل

گزینه ۳: قافیه اصلی: امل، اجل / قافیه دوم: باغ، داغ

گزینه ۴: قافیه دوم: نهنگان، پلنگان / قافیه اصلی: آشنا و آشنا (۱- شنا، ۲- شناخته)

۱۵۰- گزینه ۲»

(ابراهیم رضایی مقدم، مفهوم، صفحه ۱۵)

پیام بیت گزینه ۲: «به خود توجه داشتن، توصیه به غم‌خواری از خود یا غم‌خوار خود بودن است.»

منطق

۱۵۱- گزینه ۱»

(موسی سپاهی، اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۳۱)

در تعریف مفهومی نسبت بین مفهوم مجهول و مفهوم عام، عموم و خصوص مطلق است و نسبت بین مفهوم مجهول و مفهوم خاص، تساوی است. مثال: انسان: حیوانی است که دارای قدرت تعقل است. نسبت بین انسان و حیوان، عموم و خصوص مطلق است و نسبت بین انسان و دارای قدرت تعقل تساوی است.

۱۵۲- گزینه ۱»

(موسی سپاهی، منطق ترازی اندیشه، صفحه ۹)

دلیل تقسیم شدن منطق به دو بخش اصلی تعریف و استدلال این است که وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه می‌باشد. گزینه ۲: تابع به معنای معلول است و متبوع به معنای علت است. گزینه ۳: دانستن منطق تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی نیست. گزینه ۴: دانش منطق توسط ارسطو کشف شده است نه ابداع.

۱۵۳- گزینه ۲»

(امیر منصوری، ترکیبی، صفحه ۱۴ تا ۱۷)

نوع مغالطه به وجود آمده در هر یک از عبارات به ترتیب «ایهام به مرجع ضمیر»، «مغالطه نگارشی» و «مغالطه توسل به معنای ظاهری» است.

۱۵۴- گزینه ۴»

(نسترن هراوتر سوری، اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۳۴ و ۳۵)

از مهم‌ترین شرایط تعریف می‌توان به مانع بودن و جامع بودن آن اشاره کرد که در تعریف درخت سیب به درختی که میوه دارد، پس شرط مانع بودن رعایت نشده است؛ یعنی این تعریف می‌تواند شامل دیگر درختان نیز بشود و در تعریف انسان به حیوان راه رونده نیز به همین صورت تعریف مانع دخول اغیار نشده است و در تعریف مثلث به سه ضلعی قائم الزاویه، همه وجه مثلث مدنظر قرار نگرفته است در نتیجه شرط جامع بودن تعریف، رعایت نشده است.

۱۵۵- گزینه ۲»

(کوثر رستورانی، مفهوم و مصداق، صفحه ۲۰ و ۲۱)

همه مفاهیم تخیلی مفاهیمی کلی هستند: کوه الماس و ققنوس

هم چنین می‌توان برای مفاهیم «بلندترین قله جهان» و «آخرین پیامبر اولوالعزم» مصادیق زیادی قائل شد. این مفاهیم مثل مفهوم مولود کعبه که یک مصداق در واقعیت بیشتر ندارد، اما ذهن می‌تواند مصادیق متعددی برای آن تصور کند.

۱۵۶- گزینه ۴»

(موسا عفتی، احکام قضایا، صفحه ۶۳ و ۶۵)

تداخل قضیه «بعضی الف ب است» می‌شود «هر الف ب است» و تناقض این قضیه «بعضی الف ب نیست» می‌باشد.

۱۵۷- گزینه ۴»

(موسی سپاهی، سنجشگری در تفکر، صفحه ۱۸)

در مغالطه مسموم کردن چاه، فرد مغالطه‌گر بدون ذکر دلیل، تنها ویژگی‌های ناشایست و نامناسبی را به یک نظریه یا پیروان آن نسبت می‌دهد تا کسی جرئت نکند به آن نظر توجه کند یا آن را بپذیرد.

۱۵۸- گزینه ۲»

(کیمیا طوماسی، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۰)

قیاس استثنایی، قیاسی است که عین نتیجه یا نقیض آن در یکی از مقدمات استدلال ذکر شده باشد؛ بنابراین قید «حتماً» در گزینه ۲ باعث نادرستی این گزینه شده است.

۱۵۹- گزینه ۲»

(کیمیا طوماسی، احکام قضایا، صفحه ۶۳)

عبارت صورت سؤال نشان دهنده دو قضیه «متناقض» است که جمع و رفع این دو قضیه محال است. در تناقض، سور یک قضیه جزئی و سور قضیه دیگر کلی است.

۱۶۰- گزینه ۴»

(موسی سپاهی، قیاس اقترانی، صفحه ۷۷)

برای آن که قیاسی معتبر باشد، باید علاوه بر رعایت قانون نتیجه قیاس، شروط سه‌گانه را هم داشته باشد.

پاسخ تشریحی آزمون دانش شناختی ۱۸ فروردین ۱۴۰۲

دانش آموز عزیز!

اگر در آزمونهای قبلی به سوالات آمادگی شناختی پاسخ داده‌اید از وضعیت پایه آمادگی شناختی خود بر اساس کارنامه آگاهی دارید. در این آزمون برنامه‌های حمایتی ما برای تقویت سازه‌های شناختی ادامه می‌یابد. این برنامه ارائه راهکارهای هفتگی و پایش مداوم دانش شناختی است. لطفاً برای سنجش آگاهی خود به سوالات پاسخ دهید و برای اطمینان از ماهیت راهبردهای آموزشی مورد سوال، پاسخ نامه‌های تشریحی را مطالعه فرمائید.

۲۶۱. کدام مورد را برای مدیریت منابع توجهی مفید می‌دانید؟

۱. تغییر تکلیف
۲. استفاده از زمانسنج برای تمرکز در بازه‌های زمانی
۳. انتخاب محیط مناسب برای مطالعه
۴. همه موارد

پاسخ تشریحی: پاسخ ۴ صحیح است. مطالعه و انجام صرفاً یک تکلیف منجر به یکنواختی و خستگی می‌شود، بنابراین برای مدیریت منابع توجهی بهتر است که در طول روز فقط بر روی یک تکلیف متمرکز نشوید. همچنین استفاده از زمان سنج برای تعیین بازه‌های زمانی استراحت، به افزایش بازدهی و مدیریت مناسب منابع توجهی کمک می‌کند. بدیهی است که محیط مناسب مطالعه که به دور از سر و صدا و عوامل پرت کننده‌ی حواس باشد نیز برای مدیریت توجه مان مفید است.

۲۶۲. برای تمرکز بیشتر روی یک موضوع درسی کدام گزینه را مفید می‌دانید؟

۱. تعیین بازه زمانی مشخص برای مطالعه
۲. تعیین محتوای مشخص برای مطالعه
۳. هر دو مورد
۴. نمی‌دانم

پاسخ تشریحی: پاسخ ۳ صحیح است. بودجه بندی کردن مطالب قبل از شروع مطالعه و تعیین بازه زمانی برای مطالعه‌ی هر مبحث مشخص برای نظم ذهنی و در نتیجه مدیریت توجه و تمرکز برای مطالعه‌ی موضوع‌های درسی مفید است.

۲۶۳. کدام گزینه مانع تمرکز برای مطالعه می‌شود؟

۱. تمرکز روی یک فعالیت در لحظه
۲. فواصل استراحت با تنفس عمیق
۳. در دسترس بودن وسایل ارتباطی
۴. همه موارد

پاسخ تشریحی: پاسخ ۳ صحیح است. وسایل ارتباطی (مثل گوشی، تبلت و...) جزو عوامل پرت کننده‌ی حواس هستند و در دسترس بودن آنها حین مطالعه مانع تمرکز می‌شود. زمانی که در حین مطالعه از این وسایل استفاده می‌کنید و برای مثال شبکه‌های اجتماعی را چک می‌کنید، به علت جذابیتی که این شبکه‌ها دارند، منابع توجهی شما درگیر آنها می‌شوند، در نتیجه هم متوجه گذر زمان نمی‌شوید و ممکن است مدت زمان زیادی را صرف گشتن در این شبکه‌ها کنید و هم کندن توجهتان از آنها و دوباره درگیر شدن با مطالب درسی و متمرکز شدن روی آنها برایتان دشوار خواهد شد.

۲۶۴. کدام مورد را برای به خاطر سپاری یک لیست مفیدتر است؟

۱. یادگیری مبتنی بر معنی
۲. یادگیری مبتنی بر وزن/قافیه
۳. یادگیری مبتنی بر شکل ظاهری کلمات
۴. فرقی ندارد.

پاسخ تشریحی: پاسخ ۱ صحیح است. درک معنی و ایجاد ارتباط بین مطالب مختلف از راهبردهای مهم برای به خاطر سپاری مطالب است. سطح پردازش اطلاعات بر اساس معنی عمیق‌تر است که موجب ماندگاری بیشتر آن می‌شود.

۲۶۵. کدام مورد در خصوص اثر خواب بر یادگیری صحیح است؟

۱. خواب مناسب، قبل از یادگیری، برای یادگیری ضروری است.
۲. خواب موجب تثبیت اطلاعاتی که قبلا یادگرفته‌ایم می‌شود.
۳. خواب اثری بر یادگیری ندارد.
۴. مورد ۱ و ۲.

پاسخ تشریحی: پاسخ ۴ صحیح است. خواب مناسب هم قبل از یادگیری برای تمرکز و توجه ضروری است، چون در صورت خستگی بازدهی برای یادگیری کاهش می‌یابد و هم از طرف دیگر خواب بخاطر وقفه و استراحتی که ایجاد می‌کند منجر به پردازش و تثبیت اطلاعاتی می‌شود که یادگرفته‌ایم.

۲۶۶. کدام مورد برای استفاده از نشانه‌های محیطی برای یادگیری درست است؟

۱. مفید است و باید مطالب را وابسته به این نشانه‌ها حفظ کرد.
۲. مفید است اما باید وابستگی به این نشانه‌ها را به تدریج کم کرد.
۳. نشانه‌های محیطی اثری بر یادگیری ندارد.
۴. نمی‌دانم

پاسخ تشریحی: پاسخ ۲ صحیح است. به طور کلی استفاده از نشانه‌های مختلف برای یادگیری مفید است اما باید توجه داشت که بعد از اینکه مطلبی یادگرفته شد، وابستگی به این نشانه‌ها کم شود تا یادآوری منوط به وجود این نشانه‌ها نباشد و یادگیری به سایر موقعیت‌ها بدون حضور نشانه‌ها نیز انتقال یابد.

۲۶۷. راه‌های متفاوت در چه زمانی بیشتر به ذهن می‌رسند؟

۱. در زمان هیجان مثبت به مساله
۲. در زمان هیجان منفی به مساله
۳. هیجان اثری بر خلاقیت ندارد.
۴. نمی‌دانم

پاسخ تشریحی: پاسخ ۱ صحیح است. زمانی که با یک مسئله و یا چالش مواجه می‌شوید، در صورتی که به مسئله با دید و هیجان مثبتی نگاه کنید و یا به عبارت دیگر نسبت به تجربیات جدید پذیرا باشید، این تجربه‌ی هیجان مثبت کمک می‌کند تا راه‌حل‌های خلاقانه‌تر و متفاوت‌تری پیدا کنید نسبت به زمانی که با هیجان منفی مثل غم و اضطراب به موضوع نگاه می‌کنید و دیدتان این است که هیچ راه حلی نمی‌توان پیدا کرد.

۲۶۸. کدام مورد در مورد یادگیری مشارکتی صحیح است؟

۱. به دلیل احتمال اشتباه دیگران می‌تواند ما را به اشتباه بیاندازد.
۲. به دلیل بازسازی مطالب توسط دیگران موجب فراگیری بهتر مطالب می‌شود.
۳. اثری بر می‌زان یادگیری ندارد.
۴. نمی‌دانم

پاسخ تشریحی: پاسخ ۲ صحیح است. یادگیری مشارکتی باعث می‌شود تا مبحث مورد نظر را از دیدگاه‌های مختلف ببینید و با استفاده از بارش فکری گروهی، راه‌حل را پیدا کنید که این نوع یادگیری اکتشافی و بازسازی و بیان مطالب از زبان دیگران، منجر به خلاقیت و تثبیت بهتر اطلاعات می‌شود.

۲۶۹. کدام گزینه خلاقیت را در یادگیری بیشتر می‌کند؟

۱. پرسیدن از دیگران
۲. تلاش برای داشتن نگاه غیر واقعی
۳. گرفتن بازخورد دیگران
۴. همه موارد

پاسخ تشریحی: پاسخ ۴ صحیح است. همه موارد در افزایش خلاقیت موثر هستند. زمانی که شما با دیگران بحث و گفت‌وگو می‌کنید و یا بازخورد می‌گیرید، باعث می‌شود تا ایده‌های جدیدی به ذهنتان برسد که به افزایش خلاقیت کمک می‌کند. همچنین نگاه کردن به موضوع با دیدی متفاوت نسبت به دیدگاه‌های روتین نیز در افزایش خلاقیت موثر است.